

ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

ZEHIRLENMELERDE İLK YARDIM

- Zehirlenme nedir ?
- Zehirlenmelerde genel belirtiler nelerdir ?
- Zehirlenme hangi yollarla meydana gelir ?
- Sindirim yoluyla zehirlenmelerde ilkyardım nasıl olmalıdır ?
- Solunum yoluyla zehirlenmelerde ilkyardım nasıl olmalıdır ?
- Cilt yolu ile zehirlenmelerde ilkyardım nasıl olmalıdır ?
- Zehirlenmelerde genel ilkyardım kuralları nelerdir ?

ZEHIRLENME NEDİR?

- Vücuda **toksik bir maddenin** girmesi ile normal fonksiyonlarının bozulmasıdır.
- Vücudun yaşamsal fonksiyonlarına zarar verebileceğinden vücuda giren her türlü maddenin **toksik** olduğu varsayılır.

ZEHİRLENME HANGİ YOLLARLA MEYDANA GELİR?

1. Sindirim yoluyla

Solunum yoluyla

3. Cilt yoluyla

Kimyasal madde ile deri direkt temas etmişse ilk yardım

1. SİNDİRİM YOLUYLA ZEHİRLENME

- Bozuk besinler,
- Mantarlar,
- İlaç
- Son kullanma tarihi geçmiş konserveler,
- Ev ve endüstride kullanılan kimyasal maddeler,
- Bahçelerde kullanılan kimyasal maddeler (böcek ilaçları, tarım ilaçları, temizlik maddeleri,
- Alkol ya da uyuşturucu maddeler olabilir.

Sindirim Sistemi Zehirlenmelerinde Genel Belirtiler

- Bulantı, kusma,
- karın ağrısı,
- ishal.

SİNDİRİM YOLUYLA ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

1. Bilinç kontrolü yapılır
2. Yaşam bulguları değerlendirilir, (CAB)
3. Ağız zehirli madde ile temas etmişse su ile çalkalanır, zehirli madde ele temas etmişse el sabunlu su ile yıkanır,
4. Kusma, bulantı, ishal gibi belirtiler değerlendirilir,

5. Kusturulmaya çalışılmaz, özellikle yakıcı maddelerin alındığı durumlarda hasta asla kusturulmaz,
6. Bilinç kaybı varsa koma pozisyonu verilir,
7. Üstü örtülür,
8. Tıbbi yardım istenir (112),

Koma Pozisyonu

9- Olayla ilgili bilgiler toplanarak kaydedilir.

- Zehirli maddenin türü nedir?
- İlaç ya da uyuşturucu alıyor mu?
- Hasta saat kaçta bulundu?
- Evde ne tip ilaçlar var?

- **Sinir sistemi bozuklukları:** Bilinç kaybı, havale, rahatsızlık hissi, hareketlerde uyumsuzluk.
- **Dolaşım sistemi bozuklukları:** Nabız bozukluğu, kalp durması.

SOLUNUM YOLUYLA ZEHİRLENME

- Zehirli maddenin solunum yolu ile alınmasıyla oluşur.
- Genellikle zehirli gazlar karbon monoksit (tüp kaçakları, şofben, bütan gaz sobaları),
- Lağım çukuru veya kayalarda biriken karbondioksit,
- Havuz hijyeninde kullanılan klor,
- Uçucu kimyasal maddeler (yapıştırıcı, tiner, boyalar vb.)
- kimyasal temizlik maddeleri vb.

Solunum Sistemi Bozukluklarında Genel Belirtiler

- Nefes darlığı,
- Morarma,
- Solunum durması.

SOLUNUM YOLUYLA ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

1. Hasta temiz havaya çıkarılır ya da cam ve kapı açılarak ortam havalandırılır,
2. Yaşamsal belirtiler değerlendirilir (CAB),
3. Yarı oturur pozisyonda tutulur,
4. Bilinç kapalı ise koma pozisyonu verilir,
5. Tıbbi yardım istenir (112),

6. İlk yardımcı müdahale sırasında kendini ve çevresini korumak için gerekli önlemleri almalıdır,
7. Solunumu korumak için maske veya ıslak bez kullanılır,
8. Elektrik düğmeleri ve diğer elektrikli aletler ve ışıklandırma cihazları kullanılmaz,

9- Yoğun duman varsa hastayı dışarı çıkarmak için ip kullanılmalıdır,

10- Derhal itfaiyeye haber verilir (110).

3. CİLT YOLUYLA ZEHİRLENME

- Zehirli madde vücuda direk deri aracılığı ile girer.
- Böcek sokmaları
- Hayvan ısırıkları,
- İlaç enjeksiyonları,
- Saç boyaları,
- Zirai ilaçlar gibi zehirli maddelerin deriden emilmesi ile oluşur.

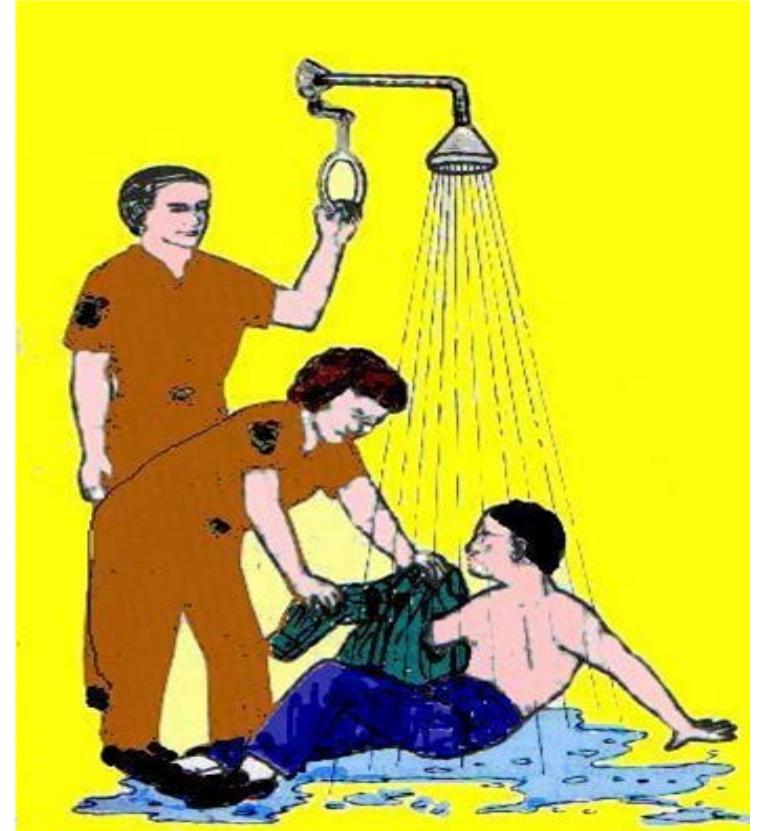

CİLT YOLUYLA ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

1. Yaşam bulguları değerlendirilir,
2. Ellerin zehirli madde ile teması önlenmelidir,

CİLT YOLUYLA ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

3. Zehir bulaşmış giysiler çıkartılır,
4. 15-20 dakika boyunca deri bol tazyiksiz suyla yıkanmalıdır,
5. Tıbbi yardım istenir (112).

ZEHIRLENMELERDE GENEL İLK YARDIM

- Zehirlenmeye neden olan maddeyi vücuttan uzaklaştırmak (**Kirli madde vücuttan ne kadar çabuk uzaklaştırılırsa o kadar az miktarda emilir**)
- Hayati fonksiyonların devamının sağlanması
- Sağlık kuruluşuna bildirme (112)
- **Zehir Danışma Hattı 114**
(UZEM: Ulusal zehir danışma hattı)

